

De muze van Hendrik Elings draagt een wit hemd

SYTSE SINGELSMa

Vierhonderd jaar geleden werd in Leeuwarden Saskia Uylenburgh geboren. Zij werd de muze van Rembrandt. Deze zomer gaat de LC op zoek naar hedendaagse 'Saskia's'. Van- daag: Hendrik Elings en zijn vader Rint.

Hendrik Elings uit Sint Annaparochie schildert vaak het Bildtse landschap, maar zelf is hij het meest trots op de portretten die hij van zijn vader heeft gemaakt. „Als ik hem schilder komt het beste in mijzelf boven. Ja, òns hait is mien muze, hij is nog steeds de accu van mijn werk”, zegt Elings.

Rint Elings was tijdens zijn leven, maar ook nu, bijna drie jaar na zijn overlijden, de belangrijkste inspiratiebron voor zoon Hendrik. Meer dan vijftwintig keer heeft hij het beeld van zijn vader op het doek vastgelegd. Meestal draagt die dan een wit hemd.

Hendrik Elings met een portret van zijn vader in een wit hemd.

FOTO HOGE NOORDEN/JACOB VAN ESSEN

Dat witte hemd hoort voor Hendrik bij het beeld dat hij van zijn vader heeft. „In mijn beleving liep hij daar altijd in. Ik heb het er wel met mijn broers en zusters over gehad, maar die herinneren het zich helemaal niet. Kennelijk is het dus wel iets van mij.”

Vader Rint maakte er geen

probleem van dat zijn jongste zoon kunstenaar wilde worden. „Hij zei: je moet doen wat je leuk vindt. Daar word je het gelukkigst van en kom je het verst mee. Maar hij wilde wel graag dat ik ook een onderwijs-akte haalde. Voor de zekerheid.”

Op de kunstacademie in Utrecht studeerde Hendrik

Elings af op het schilderen van zelfportretten. Zijn eerste atelier was in de schuur van zijn vader en het was dan ook niet meer dan logisch dat die een belangrijk model werd. „Hij was altijd beschikbaar”, zegt Hendrik.

Ijdelheid zat daar van de kant van Elings sr. absoluut niet achter. „Het was een man zon-

der opsmuk, iedere vorm van ijdelheid was hem vreemd. Het was iemand die zichzelf volkomen wegcijferde: alles voor een ander, niets voor zichzelf. Dat gaf hem ook een bepaalde kwetsbaarheid.”

Die kwetsbaarheid wordt nog vergroot door het witte onderhemd dat hait op de schilderijen draagt. Het is geen kleding waarmee hij zich in het openbaar zou vertonen. Dan moest er een overhemd over heen. Het witte hemd was voor in huis, wanneer er geen vreemde ogen keken.

Elings sr. had er geen enkele moeite mee om zo geschilderd te worden, zegt Hendrik. „Hij was daar heel gemakkelijk in en dat was toch wel bijzonder. Niet iedere vader zou dat doen. Hij leverde zichzelf toch een beetje over aan zijn zoon.”

Hait had geen artistieke achtergrond. Hij was fruitteiler en werkte later in het landbouwonderwijs. Toch was hij trots op zoon Hendrik, die zijn weg vond in de kunstwereld waarvan hijzelf weinig begreep. „Hij groeide er in mee en ging ook mee naar tentoonstellingen”,

zegt Hendrik.

Op de vroegste schilderijen die Hendrik van zijn vader maakte is dat nog een sterke man. Het hemd zit strak om het atletische lichaam. In de loop der jaren veranderde dat echter. Het lichaam brokkelde af onder invloed van de jaren en de ziekte die hait trof: Alzheimer.

„Dat hemd bleef hij dragen, ook toen zijn lichaam verschrompelde. Op de schilderijen blijft het hemd hetzelfde, maar het krijgt een andere lading. Het zat niet langer strak om zijn lichaam, maar het ging slobberen”, zegt Hendrik.

De laatste jaren waren emotioneel zwaar. „Hij wist wat er aan de hand was en realiseerde zich hoe het verder zou gaan. Dat maakte hem soms erg kwaad, iets dat we helemaal niet van hem gewend waren.” Drie jaar geleden overleed hait, 81 jaar oud.

Ook uit die laatste periode heeft Hendrik echter veel foto's van zijn vader die hem nog steeds blijven inspireren voor zijn serie over de muze in het witte hemd.

‘Ons hait is nog steeds de accu van mijn werk’

18-8-'12
L.C.